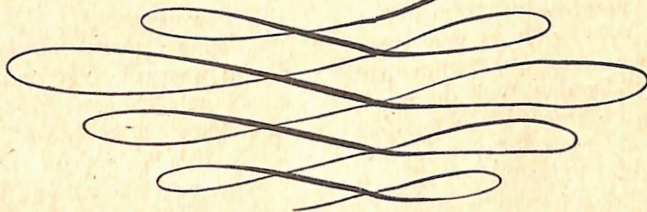

van Mens tot Mens

Orgaan van de Vereniging voor Maatschappelijk Werk op Humanistische grondslag „Humanitas” onder redactie van J. Blom, T. van Grootheest en C. M. Swiebel. Administratie-adres: Vondelstraat 61, Amsterdam-W.

Openingsrede Congres 1954

Uitgesproken door de voorzitter

mr. dr. J. in 't Veld

In navolging van de dit jaar gehouden Troonrede meen ook ik in mijn rede ter opening van het congres 1954 van de Vereniging voor maatschappelijk werk op humanistische grondslag Humanitas een blijmoediger geluid te mogen doen horen dan tot dusver verantwoord mocht worden geacht.

Toen wij in Mei 1945 met Humanitas van start gingen, waren wij er ons diep van bewust, dat wij daarmee een zware en riskante taak op onze schouders laadden. Onze bedoeling was te voorzien in een ernstige leemte, welke zich op het terrein van het maatschappelijk werk had geopenbaard. Er waren kerkelijke en particuliere instellingen naast de gemeentelijke diensten voor Sociale Zorg, de instellingen voor Maatschappelijk Hulpbetoon of hoe deze ook mogen heten. Waarin bestond dan de leemte, welke wij op het oog hadden?

Om dit duidelijk te beseffen, moeten wij ons rekenschap geven van de hoogst belangrijke ontwikkeling, welke zich in de jongste tijd op het terrein van het maatschappelijk werk voltrokken heeft. Het besef is gerijpt, dat wij er niet zijn met de hulpbehoevende een aalmoes te reiken, dat wij niet mogen volstaan met de hulpbehoevende in staat te stellen het naakte bestaan te rekken. Er is meer nodig. Het is de mens zelf met al zijn noden en behoeften, niet alleen van materiële, maar ook van geestelijke en zedelijke aard, die aanspraak heeft op

onze belangstelling. Zoals ik het al meer gezegd heb, het gaat erom de mens, die door het leven geknauwd is, weer nieuwe levensmoed te schenken, hem, die het spoor kwijt geraakt is, weer een nieuwe levensweg te wijzen, in levens, die te veel door duisternis overheerst worden, weer wat zon te brengen, om kinderen uit verwaarloosde gezinnen een verantwoorde opvoeding te geven. En zo kan men doorgaan.

Het stond voor ons vast, dat maatschappelijk werk, opgevat in deze moderne zin, gedragen moet worden door een levensbeschouwing. En dan rijst de vraag: hoe moet dit met de buitenkerkelijken? In vele gevallen zal de buitenkerkelijke niet gediend zijn van de hulp van een kerkelijke instelling. Daarmee bedoel ik niet — laat mij dit voor alle duidelijkheid nog eens met nadruk vaststellen — dat ik de kerkelijke instelling het recht zou willen ontzeggen zich met buitenkerkelijken te bemoeien. Zelfs de gedachte aan dergelijke geestelijke dwingelandij kan, dunkt mij, in het brein van een humanist niet opkomen. Maar het feit ligt er nu eenmaal, dat vele buitenkerkelijken de hulp van kerkelijke zijde bepaald niet wensen. En dan is elke dwang — direct of indirect — in onze ogen volstrekt verwerpelijk.

Ook de vanouds bestaande particuliere instellingen, als regel levensbeschouwelijk neutraal, schoten hier in vele gevallen te kort. Zij waren gewoonlijk nogal eenzijdig ingesteld op de verlening van uitsluitend materiële hulp,

droegen dikwijls nog het beschimmelde etiket van neerbuigende liefdadigheid.

Natuurlijk geldt dit niet voor alle instellingen uit de voor-oorlogse tijd. Er waren ook instellingen als het Genootschap voor Reclasseering en Pro Juventute, die toonden met haar tijd mee te kunnen gaan. Maar zij bestreken slechts een bepaalde sector van het terrein van 't maatschappelijk werk en wij hechtten juist grote waarde aan een bewerking van het gehele terrein in één groot verband. Dikwijls toch doen zich in een gezin verschillende moeilijkheden voor, die niettemin met elkaar verband houden. Het lijkt dan niet de meest gewenste oplossing zo'n gezin te doen bestoken door verschillende instellingen, die ieder slechts oog hebben voor één van de moeilijkheden. Men stelle zich maar eens voor, dat een gezin tezelfdertijd de bemoeiingen heeft te ondergaan van een reclasseerder, een kinderbeschermster, een drankbestrijder, een, die zich het lot van ongehuwde moeders aantrekt, en misschien nog anderen. En deze allen als vertegenwoordigers van verschillende instellingen. Enige coördinatie lijkt uit dit oogpunt toch *geen overbodige luxe*. Daarnaast zagen wij als bezwaar, dat in het werk van reclasseering en kinderbescherming een bewuste buitenkerkelijke levensbeschouwing als een der achtergronden ontbrak.

Maar kon in deze leemte dan niet voorzien worden door de *gemeentelijke* diensten van maatschappelijk hulpbetoon of sociale zorg? Ook in die richting zagen wij geen oplossing. Er steekt een gevaar in, als de overheid en haar ambtenaren zich gaan begeven op het terrein van de levensbeschouwing. De overheid dient zich te onthouden van bemoeiingen, welke tot geestelijke beïnvloeding zou kunnen leiden. Het verlenen van geestelijke en zedelijke steun behoort daarom niet tot het terrein van de overheid; hier past althans grote voorzichtigheid.

Het waren — kort samengevat — deze overwegingen, welke ons hebben geleid tot de oprichting van Humanitas. Maar wij betraden daarmee een vrijwel onontgonnen terrein. Want in de kringen van de buitenkerkelijken hadden opvattingen over het maatschappelijk werk, als door mij zo juist uiteengezet, nog maar weinig wortel geschoten. In bepaalde kringen beschouwde men maatschappelijk werk als een lapmiddel, dat de maatschappelijke kwalen niet in de kern aantastte, en gaf men daarom de voorkeur aan strijd voor een betere maatschappij-inrichting. In andere kringen was men wel bereid tot materiële hulp, als er verder maar niet te veel soesah bijkwam. Hoogstens een goed bedoeld preekje!

Het besef, dat maatschappelijk werk naar moderne opvatting veel meer vraagt, dat het van ons verlangt een zich verantwoordelijk voelen voor het *lot* van de naaste, het besef, dat wij in de hulpbehoevende een *medemens* hebben te zien, die een beroep doet op onze gevoelens van menselijke verbondenheid, dit besef trof men onder de buitenkerkelijken nog slechts sporadisch. Is het dan wonder, dat het zaad, gestrooid in deze akker, enige jaren nodig had om te ontkiemen?

In die eerste jaren hebben wij dikwijls tegen elkaar gezegd: als wij over 10 jaar maar kunnen zeggen, dat onze denkbeelden wortel hebben geschoten. Negen jaren liggen nu achter ons en wij zien met dankbaarheid daarop terug. Nóg zijn wij er niet, nóg kampen wij met velerlei moeilijkheden — en dat zal voorlopig wel zo

blijven — maar de grond onder onze voeten wordt allengs vaster. Ons ledental groeit gestadig, ondanks — of wellicht dank zij — de tegenwerking, waaraan wij van bepaalde zijden bloot staan. Op 1 Januari 1953 was het 6600, op 1 Januari 1954: 7600 en nu zijn wij de 8300 al gepasseerd, ongerekend ± 4400 gezinnen, aangesloten bij onze sectie gezinsverzorging. Een grote actie staat te beginnen om ons ledental bij het 10-jarig bestaan op 10.000 te brengen.

Wij hebben thans 106 bezoldigde krachten in onze dienst, waarvan 69 gezinsverzorgsters en gezinshulpen en 14 gediplomeerde maatschappelijke werksters. Wij *exploiteren een kinderreus*, dat doorlopend geheel bezet is met 36 à 40 kinderen. De begroting van het centraal bureau, met inbegrip van het kinderreus, sluit op plusminus f 240.000,—. Daarbij komt nog wel eenzelfde bedrag, dat door onze 60, over het land verspreide afdelingen wordt verwerkt. Dit betekent dus, dat ons totale budget al dicht in de buurt van een half miljoen per jaar ligt. En ook hierin zit een gezonde groei. Het enige, dat ons benauwt, is, dat het werk steeds neiging heeft harder te groeien dan onze middelen. Maar tot nu hebben wij de wedloop bij kunnen houden, al was daarvoor wel eens een tour de force nodig.

Een commissie uit het R.K. Centrum voor Staatskundige Vorming heeft onder de titel „Overheid en Humanistisch Verbond” een rapport uitgebracht, waarin o.m. geconcludeerd wordt, dat de overheid niet mag beletten, dat ieder de geestelijke bijstand kan krijgen, die door hem gewenst wordt. Dat betekent echter niet, dat de overheid maar direct met subsidies klaar moet staan. Wat dat betreft, adviseert de commissie een afwachtende houding aan te nemen, zodanig dat men eerst ziet naar wat reeds geruime tijd en uit eigen middelen is gepresteerd, alvorens tot subsidies over te gaan.

Wij zouden zo zeggen, dat het voorgaande duidelijk genoeg aantoonde, dat Humanitas uit eigen kracht al aardig wat heeft weten te presteren. Meer dan menige instelling, die niet de minste moeite heeft om subsidie los te krijgen. Dat weigering van subsidie aan Humanitas door de gemeenteraden van Eindhoven, Tilburg en Breda met deze richtlijn in overeenstemming is, lijkt mij dan ook moeilijk vol te houden.

Intussen denke men niet daarmee de verdere ontwikkeling van Humanitas te kunnen tegenhouden. Integendeel! Deze houding, die wij als *onrecht* ervaren, zal het besef onder de buitenkerkelijken, dat wij een *eigen* verantwoordelijkheid dragen ten opzichte van de buitenkerkelijke medemens, die in nood verkeert, alleen kunnen versterken. En dit zal de verdere uitgroei van Humanitas ongetwijfeld ten goede komen.

Ik zou evenwel een scheef beeld geven, wanneer ik tegenover de klacht, waaraan ik zo juist uiting gaf, niet met grote erkentelijkheid gewag maakte van de loyale medewerking, welke wij van andere zijden ondervinden. Daarbij denk ik zeker niet in de laatste plaats aan het nieuwe departement voor Maatschappelijk Werk en de 7de afdeling van het departement van Justitie. De in uitzicht gestelde bijdrage in de apparaatskosten en de verhoging van de verpleegprijzen voor de aan onze zorg toevertrouwde kinderen zijn lichtpunten, die een mild schijnsel werpen over onze financiële zorgen.

Vol vertrouwen op de toekomst verklaar ik daarom het congres voor geopend.

Humanitas op de Damesbeurs

in Den Haag

Onze Haagse afdeling heeft in samenwerking met de Gemeenschap Den Haag van het Humanistisch Verbond onlangs vorm gegeven aan een voor onze kringen geheel nieuw propaganda-middel. Zij zijn nl., te zamen met de Humanistische Jongeren Gemeenschap en het Humanistisch Thuisfront, uitgekomen met een stand op de Damesbeurs, die ieder jaar eind September—begin October in de Houtruisthallen wordt gehouden en die zo om en nabij een honderdduizend bezoekers pleegt te trekken. Op die Damesbeurs hebben, behalve commerciële ondernemingen op het gebied van huishoudelijke artikelen en aanverwante zaken, ook enige meer ideële instellingen een plaats, zoals bijv. het Nederlands Bijbelgenootschap. Het is natuurlijk enigszins een waagstuk, met iets dergelijks te beginnen. Afgezien van de huur voor de standruimte, kost de inrichting van zo'n stand ook een niet onbelangrijk bedrag. Maar we hebben bij de inrichting een bijzonder verheugende belangloze medewerking ondervonden van alle mogelijke deskundigen, een kunstschilder en een tentoonstellings-architect inluus. Het resultaat was een in alle opzichten, ook kunstzinnig, verantwoord geheel. De stand trok echt de aandacht en kon de vergelijking met die van andere instellingen glansrijk doorstaan. Zij was aan beide zijden voor het publiek toegankelijk. Er waren twee tafels, één met kunstzinnig verantwoorde gebruiksvoorwerpen, gemaakt door een vrouwengroepje onder deskundige leiding, en waarvan de opbrengst ten bate van de organiserende organisaties kwam, en verder een tafel met lectuur. Aan de wanden de namen van de verschillende humanistische organisaties, met aantrekkelijke, goed uitgevoerde foto's, natuurlijk ook van Ellinchem.

Ons verblijf op de Damesbeurs is een bijzonder groot succes geworden. Er werden 10.000 folders uitgereikt (gehouden in de sfeer van de Damesbeurs en geïnspireerd op de H.ljn). Die folders waren ook alweer belangloos vervaardigd door een lid. Maar liefst 1500 kaarten van onze Humanitas-prijsvraag zijn er gedurende de tien dagen dat de Beurs duurde verkocht.

De gebruiksvoorwerpen gingen vlot van de hand; het enige dat wat is tegengevallen is de lectuurverkoop. Maar dat valt, als men de sfeer van zo'n beurs in aanmerking neemt, eigenlijk niet zo erg te verwonderen. Er is geweldig hard gewerkt door de leden van de organiserende organisaties. Een aantal mensen heeft gedurende die 10 dagen werkelijk iedere minuut vrije tijd aan de beurs geofferd. Op deze manier is de humanistische beweging onder de aandacht gebracht van een grote groep mensen, die ongetwijfeld op vrijwel geen andere wijze voor ons werk bereikbaar zijn.

Helaas heeft ons verblijf op de Damesbeurs ook aanleiding gegeven tot een ernstige wanklank van de zijde van onze tegenstanders. Het R.K. Haagse dagblad Het Binnenhof zag nl. in de aanwezigheid van onze stand aanleiding advertenties betreffende de Damesbeurs te weigeren. Het blad verklaarde dat deze houding zal worden aangenomen zolang bij de volgende beurzen de voor de katholieke bevolkingsgroep onaanvaardbare zaken niet zijn weggenomen. Het blad deelde niet openlijk mee dat deze op-

merking tegen onze stand gericht was, maar in een telefonisch onderhoud tussen de hoofdredacteur en de secretaresse van het H.V. bevestigde de eerste dat de actie mede tegen onze stand gericht was (de andere aanleidingen schijnen te moeten worden gezocht in advertenties in de Damesbeurskrant van de Ned. Ver. voor Sexuele Hervorming en de Ver. voor Lijkverbranding, die echter geen van beide een stand op de beurs hadden). Wanneer men bedenkt, dat de Damesbeurs een zuiver commerciële opzet heeft, dan ziet men, dat hier door middel van broodroof wordt getracht anderdenkenden de propaganda voor hun ideeën onmogelijk te maken. Gelukkig is gebleken dat niet alle katholieken een dergelijk kleinzielig standpunt innemen. Van gezaghebbende katholieke zijde werd ons meegedeeld dat men het standpunt van Het Binnenhof onjuist achtte en de aanwezigheid van onze stand voor katholieken eigenlijk alleen maar aanleiding kon zijn om de volgende Damesbeurs met een soortgelijke stand uit te komen. Dit sportieve standpunt kunnen wij heel wat beter waarderen!

Maar het is met dit kleinzielig gedoe, zoals de voorzitter van Humanitas op ons laatste congres zeide: het heeft ons nog nooit nadeel, eerder voordeel gebracht! A propos, de stand is netjes uit elkaar gehaald en staat verpakt in de kelder van de voorzitter van onze Haagse afdeling. Wanneer een andere afdeling iets voelt voor een soortgelijke onderneming, moet zij over de huur van de stand maar eens gaan praten met het bestuur van Den Haag! En de heer Zijlstra, bouwer van de stand, heeft zich bereid verklaard belangloos adviezen te verstrekken over de opzet van het ding.

Welke afdeling beproeft haar geluk? Den Haag beveelt u van harte aan eens een kans te wagen!
H. S.—D.

★ ★

Congres-indruk

Het congres 1954 van onze vereniging behoort weer tot het verleden en allen die het hebben bijgewoond zullen het met ons eens zijn: het is een zeer geslaagd congres geweest. Het mag misschien waar zijn, dat er zo op het eerste gezicht geen verstrekkende besluiten zijn genomen — dat zal de toekomst trouwens nog moeten uitwijzen — daartegenover was er echter iets anders, dat op een ieder diepe indruk maakte, dat was de geest van saamenhorigheid, die deze hele bijeenkomst beheerste. Daarom was dit congres ook een optimistisch congres. Het is niet moeilijk om optimist te zijn als alles van een leien dakje gaat. Maar dat is met Humanitas zeker niet het geval, er zijn nog wel enige problemen, die om een oplossing vragen, en heus ook nog wel tekortkomingen aan te wijzen. Dat desondanks ons optimisme daartegen bestand gebleken is, is een gevolg van de wetenschap, dat zeer velen in de achter ons liggende jaren bereid bleken, hun beste krachten aan ons werk te wijden en dat wij ook in de toekomst op deze toewijding zullen mogen rekenen.

Is er dan helemaal geen critiek?

Dit was de vraag, die Mej. Dijkstra enigszins onthutst (meenden wij) de vergadering stelde, toen enkele sprekers naar aanleiding van het jaarverslag hun waardering voor het werk van het Centraal Bestuur en het Centraal Bureau hadden uitgesproken. Deze vraag bleef onbeantwoord en misschien mogen wij hier uit afleiden, dat er zoal geen critiek, dan toch zeker nog wel on vervulde wens en waren. Waar echter zo duidelijk te constateren viel, dat we in het afgelopen jaar enige flinke schreden op de goede weg hebben gezet, kon de critiek in afwachting van de verdere ontwikkeling van ons werk achterwege blijven. Wat er allemaal besloten is, kunt u elders in dit blad lezen. Wij willen hier nog even aandacht schenken aan:

Enkele hoogtepunten

Een voortdurend hoogtepunt was de hele organisatie van dit tweedaags congres. Een vriend van ons beweerde eens, dat het al of niet slagen van een congres grotendeels afhangt van de kwaliteit van de genuttigde maaltijden. Wij zijn het daarmee niet geheel eens, maar een feit is, dat de maaltijden uitstekend waren, of zoals onze voorzitter het zei: „Het kenmerk van gemeenschappelijke maaltijden is, dat ze meestal meer „gemeen” dan „schappelijk” zijn, hier in Hengelo was dat zeker niet het geval.” En zo was het met alles. De zaal van het Verenigingsgebouw was als het ware voor dit congres gebouwd, de inkwartiering voortreffelijk geregeld, en als u daar dan nog aan toevoegt, dat het gemeentebestuur van Hengelo de congresgangers welkom heette, niet alleen met een vriendelijke toespraak, maar tevens met thee, gebak, sigaren en sigaretten, dan zal het u duidelijk zijn dat het ons aan niets heeft ontbroken.

Een ander hoogtepunt was de inleiding die dr. Van Loon, hoofd van de afdeling Documentatie, Studie en Planning van het ministerie van Maatschappelijk Werk heeft gehouden. Het was geen gemakkelijke inleiding, doch het hing samen met de ingewikkelde problemen, waarvoor het maatschappelijke werk zich in deze dynamische tijd gesteld ziet.

O. A. liet Dr. v. Loon ons als het ware weten, dat Humanitas behalve in de eigen organisatie ook een taak heeft op het gehele gebied van het maatschappelijk werk in Nederland. De geboeidheid waarmee naar deze inleiding is geluisterd kwam het best tot uitdrukking in het unanime verzoek van de vergadering om deze rede in druk te laten verschijnen. We mogen er dr. v. Loon dankbaar voor zijn, dat hij aan dit verzoek wilde voldoen, zodat ook zij die niet aanwezig waren van de inhoud van deze inleiding kennis kunnen nemen, uit het volgende nummer van Humanitas, dat in December verschijnt.

★

Recreatiezaaltje

van het

bejaardencomplex

★

*In dit gebouw werd het
Congres 1954 gehouden.
Van buiten wat ouder-
wets, van binnen echter
zeer modern.*

Het bejaardencentrum

Het eerste deel van de Zondagochtend werd besteed aan de onthulling van een naambord van het „Gemeenschaps-huis HUMANITAS” — dat behoort bij het bejaardencentrum — en de bezichtiging van dit complex bejaardenwoningen zelf.

De heer Wevers had Zaterdagavond in een korte toespraak ons al de boeiende wordingsgeschiedenis van het complex van 78 woningen voor bejaarden met verzorgingshuis geschetst. Hierdoor wisten wij reeds hoeveel doorzettingsvermogen en fantasie ervoor nodig was geweest om tot het doel te geraken. Doch onze bewondering veranderde in regelrechte geestdrift toen we met eigen ogen het resultaat konden aanschouwen. Het verzorgingshuis omvat een handen-arbeidlokaal, een recreatiezaaltje, een centrale bad-inrichting, een aantal kleine kamertjes waar eventueel logé's van de bewoners van de woningen kunnen overnachten en tevens vinden we er een aantal elektrische wasmachines met een centrifuge zodat zonder veel moeite de was daar gedaan kan worden. We hebben ook met enkele bewoners gesproken, en de wijze waarop zij hun tevredenheid uitten over hun nieuwe woning, ging de gewone beleefdheid verre te boven. Als u dan nog weet, dat de Stichting Humanitas waarin dit object is ondergebracht zonder een cent begonnen is en nu dit complex in beheer heeft en ook nog een behoorlijk kapitaal in het Sociale fonds, waaruit men van allerlei gemeenschappelijke en individuele voorzieningen wil financieren, dan zult u zich kunnen indenken, dat heel wat afgevaardigden met een peinzende blik in de ogen dit complex verlieten, hetgeen wij hebben opgevat als het teken, dat zij ook in hun afdelingen er nog wel eens over zullen gaan nadenken hoe zo iets daar te verwezenlijken is.

Dit waren zo enkele indrukken van het congres 1954. Wij die er geweest zijn hopen, dat dit goedgeslaagde congres de voorbode zal zijn, van een Jubileum-congres 1955, dat klinkt als een klok.

Het Congres besloot...

Het zou te veel plaatsruimte van ons blad vergen, indien wij u een uitvoerig verslag van het congres te Hengelo zouden geven.

Uit de openingsrede van onze voorzitter en de elders in ons blad opgenomen „congresindrukken” is u het beeld van ons congres wel duidelijk geworden.

Wij willen in kort bestek de belangrijkste besluiten van ons congres releveren.

De jaarverslagen van de wnd. secretaresse en van de penningmeester werden na beantwoording van de gemaakte opmerkingen met algemene stemmen goedgekeurd. De penningmeester werd decharge verleend voor het in 1953 gevoerde financiële beheer, nadat de contrôle-commissie haar rapport had uitgebracht.

In het dagelijks bestuur van onze vereniging deden twee nieuwe figuren hun intrede. De heer C. M. Swiebel werd benoemd tot secretaris, terwijl de door het aftreden van de penningmeester, de heer J. H. I. van Eck, ontstane vacature van penningmeester werd vervuld door dr. L. I. de Winter. Ter gelegenheid van deze bestuurswisseling heeft de voorzitter de heer J. H. I. v. Eck, die wegens tijdsgebrek zijn functie niet langer kon vervullen, zeer hartelijk bedankt, voor al hetgeen hij voor Humanitas heeft gedaan. Het is werkelijk geen kleinigheid om penningmeester te zijn van een organisatie als de onze, die doorlopend met geldgebrek heeft te kampen en het moeite kost de eindjes aan elkaar te knopen. Dat de financiële positie van Humanitas minder zorgen baart dan enkele jaren geleden, is in zeer belangrijke mate te danken aan het beleid van de aftredende penningmeester.

Het belangrijkste congresvoorstel was het voorstel van de afdeling Den Haag om een commissie in het leven te roepen ter bestudering van de organisatorische verhoudingen binnen de vereniging en de verdere uitbouw van de organisatie en het werk.

Het is duidelijk, dat bij een vereniging, die in ontwikkeling is, de organisatie van het apparaat regelmatig dient te worden herzien. Immers steeds vragen nieuwe taken onze aandacht en op deze nieuwe taken is het apparaat dan nog niet ingesteld. Dit congresvoorstel is dan ook zeker niet bedoeld als critiek op wat tot nu toe is verricht, maar moet worden gezien als een bewijs, dat onze organisatie in volle ontwikkeling is en zich wil aanpassen bij de eisen, die de tijd ons stelt. Het behoeft dan ook geen verwondering te baren, dat dit voorstel door het centraal bestuur werd overgenomen en door het congres met algemene stemmen is aanvaard.

Een aantal andere voorstellen, welke verband hielden met de organisatie van en de propaganda voor onze vereniging liepen min of meer vooruit op het rapport van de commissie, welke ingevolge het congresvoorstel van Den Haag zou worden ingesteld. Om die reden zijn dan ook de voorstellen van de aanstelling van een bezoldigd propagandist, de verhoging van de contributie-afdracht, het instellen van een verenigingsraad, het houden van een congres om de twee jaar en een gewijzigde omslag van de congreskosten over de

afdelingen, naar bedoelde commissie verwezen.

Het congres stelde een nieuwe verdeling vast tussen de afdelingen en het centraal bestuur met betrekking tot de opbrengst van bijdragen van bedrijven en van plaatselijke collecten. Tengevolge hiervan komen bijdragen van bedrijven voor het eerste jaar, dat zij gegeven worden, geheel ten goede aan de afdeling, in wier ressort het bedrijf gevestigd is, indien de bijdrage rechtstreeks wordt ontvangen als gevolg van door het afdelingsbestuur ondernomen pogingen en geheel ten goede aan het centraal bestuur, indien die bijdrage wordt verkregen door activiteit van het centraal bestuur.

Het vorenstaande vindt geen toepassing, indien en voorzover het centraal bestuur na overleg met het afdelingsbestuur en overeenkomstig de wens van de gever anders is bepaald. Voor de volgende jaren komen deze bijdragen allen voor 40% ten goede aan de afdeling binnen wiens ressort het bedrijf gevestigd is, voor 40% aan het centraal bestuur en voor 20% aan het onder beheer van het centraal bestuur staand fonds voor maatschappelijk werk.

Van de netto-opbrengst van plaatselijke collecten komt 75% ten goede aan de organiserende afdeling en 25% aan het centraal bestuur, tenzij en voorzover de bepalingen van de verleende vergunning zich daartegen verzetten.

Op deze wijze is een goede verdeling van de opbrengst van giften en collecten tussen de landelijke vereniging en de afdelingen bereikt, terwijl aan de andere kant de mogelijkheid is open gebleven om met bijzondere wensen van schenkers en autoriteiten rekening te houden.

Voorts is besloten dat een afdeling, die een inzamelingsactie organiseert met een bepaald doel, waarvoor geen afdracht behoeft plaats te vinden aan het centraal bestuur, toch overleg pleegt met het centraal bestuur teneinde te voorkomen, dat bepaalde acties elkaar doorkruisen. Het centraal bestuur zal daartegenover de afdelingen tijdig inlichten over algemene acties, die het van plan is te beginnen. De voorstellen om te komen tot een aantal kadercursussen over het werk en de taak van Humanitas in de zogenaamde

ontwikkelingsgebieden en bijeenkomsten van vertegenwoordigers in de opbouworganen werden uit de aard der zaak aangenomen.

Het voorstel van de afdeling Tilburg om over te gaan tot het aanleggen van een centraal ledenregister werd niet aangenomen. Besloten werd af te wachten welke ervaring zal worden opgedaan met de centrale verzending van de organen op vrijwillige basis. Indien alle afdelingen van deze centrale verzending gebruik maken, is het centraal ledenregister automatisch verkregen.

Het is begrijpelijk, dat het congres, gezien de activiteit van de afdeling Hengelo met betrekking tot de bouw van het bejaardencentrum, belangstelling had voor het voorstel van het centraal bestuur om met betrekking tot de bouw van tehuizen of huisjes voor bejaarden samen te werken met de A. H. Gerhard-stichting. Het voorstel dienaangaande werd dan ook met algemene stemmen aangenomen. Nadrukkelijk is echter vastgesteld, dat de afdelingen de vrijheid behouden te beslissen of zij in een bepaald concreet geval deze samenwerking al dan niet zullen zoeken.

Ten slotte vroeg ook de datum, waarop een congres in onze vereniging zou worden gehouden, de aandacht van de vergadering. Er waren voorstellen om het congres niet om de één, doch om de twee jaar te houden. Hoewel een sterke stroming in het congres zich uitsprak om een jaarlijks congres, is het voorstel om over te gaan tot tweejaarlijkse congressen verwezen naar de commissie, die de organisatie en de opbouw van onze vereniging zou bekijken. Algemeen was men van mening, dat de tweede helft van October de juiste datum van een congres is en dat in 1955 bij het tienjarig bestaan in ieder geval een congres moet worden gehouden.

Het jubileumcongres zal nu plaats vinden in Den Haag welk besluit door de afdeling Den Haag met groot enthousiasme werd ontvangen.

Na een opwekkend woord van de voorzitter met bijzondere dank aan de ontvangende afdeling Hengelo, werd dit goedgeslaagde congres gesloten.

uit de afdelingen

VERSLAG

van het Kinder-Vacatiekamp voor het Gewest Friesland van „Humanitas”, gehouden te Appelsa van 24-31 Juli.

Nu ons kamp alweer een tijdje tot het verleden behoort leek het het bestuur wel goed u er iets van te vertellen.

Het is altijd prettig om later nog eens te horen hoe het allemaal gegaan is. Het kamp is reusachtig geslaagd. We waren met ruim 70 kinderen en 12 leiders(sters).

De kinderen kwamen uit: Oldeberkoop, Oosterwolde, De Veenhoop, Tjummarum, Gorredijk, Grouw en Leeuwarden.

Bijdragen kwamen uit: Oosterwolde, Gorredijk, Grouw, Harlingen, Bakkeveen, Leeuwarden.

Om 4 uur arriveerden de kinderen in stromende regen met een bus van Leeuwarden. Sommigen die dichtbij woonden waren op de fiets. Ze dropen van het water. Alles leek even troosteloos. Het erf van de boerderij was een modderpoel.

Buiten, op het grote erf spelen, was zeker voor de hele week buitengesloten als er geen hittedroog kwam, zo hadden de tractoren alles kapotgereden. Maar toen de zaak een beetje op orde was en de hoofdleider, de heer K. Sixma uit Oosterwolde, het kamp opende en de kinderen toesprak, was de stemming er en het slagen van het kamp is voor een groot gedeelte aan zijn leiding en zijn persoonlijkheid te danken. Na de avondboterham werd het gelukkig droog en kon nog een flinke avondwandeling gemaakt worden. Halfnegen bedtijd en slapen in het stro. Zo'n eerste avond is er altijd een beetje veel rumoer, maar het is dan toch ook wel zo iets geweldig, „slapen in het stro”. Toch was het gauw met de herrie gedaan.

Ofschoon de regen vaak spelbreker was, is er toch ruimschoots van het buitens zijn geprofiteerd. Een middag naar het zwembad bij heerlijke zonneschijn, een middag naar het Openluchttheater waar **Bulletje en Bonestaak** honderden kinde-

ren vermaakten (de kinderen vonden het ten minste prachtig), een middag naar de speeltuin, tochten naar de Kale Duinen, wedstrijden, het plezier kon niet op. Met elkaar zingen, voorlezen uit Abeltje van Annie Schmidt, een bonte middag door de kinderen verzorgd, het was allemaal even heerlijk. „Je had geen kind” aan al deze kinderen. Veel te gauw was de week om. Hoe de kinderen het gevonden hebben? Eén uit de jongste groep die op de laatste avondwandeling naar de prachtige grenspoel wandelde riep: „Ik wou hier nog wel een week blijven, maar ik wil mijn moeder ook wel even weerzien.”

Zeer sterk werkt de natuur, waar ze vaak zo bitter weinig van te zien krijgen, (ten minste de stadskindertjes) op deze kinderen in.

Op onze laatste avondwandeling was er zo'n grote vrede en rust in de natuur, dat zelfs het drukke kindergebabbel verstomde. Deze avond vergeet niemand ooit meer. Dat de kinderen dit hebben mogen beleven is mede te danken aan onze bakker, die ons al het brood gratis leverde (48 dubbele per dag) en aan de boer, die ons kampeergelegenheid en stro gratis leverde en zelfs de radio voor de beide kooksters aansloot. En

aan de leiding, die zich voor de kinderen uitsloofde!

De beide kooksters mogen ook wel apart vermeld worden, altijd stond een heerlijke maaltijd voor ons klaar.

Al met al een geslaagd kamp.

Het gew. bestuur van Humanitas,

Uitstapje voor bejaarden uit Rotterdam

Kwinkslagen en vele liederen klonken in de beide bussen, welke op Maandag 30 Augustus een aantal leden van de Bejaarden-sociëteiten Noord en Crooswijk van Humanitas vervoerden. Om 8 uur kwamen 45 bejaarden in de Tollensstraat en 45 anderen op de Sophiakade bijeen. De reis ging over Utrecht en Amersfoort door het Gooi naar Hilversum waar in een grote uitspanning werd gegeten en gespeeld. Een ieder genoot van deze omgeving. Om 2 uur werd de reis voortgezet, langs de verschillende studio's en andere bezienswaardigheden, naar Amsterdam. Daar werden de grachten met hun oude gevels bekeken. Langs het Stadion, het vliegveld Schiphol via Haarlem en Leiden ging het naar Rotterdam terug. Het weer was prettig, de stemming opperbest.

Allen hopen een volgende keer weer van de partij te zijn. G. GOOSSEN

De vrijheid van drukpers en de prijsvraag

Er was eens een damesweekblad, dat door een wonderlijk en niet te verklaren toeval nog niet in handen was van een katholieke uitgever. In dat „buitenbeentje” verscheen op een goede — of misschien moeten we wel zeggen een kwade — dag een prijsvraagadvertentie van Humanitas. Vanzelfsprekend had Humanitas ook getracht deze advertentie in andere damesbladen te plaatsen zoals de Margriet en de Libelle, doch de uitgevers van beide bladen lieten ons in een met vage redenen omklede mededeling weten, dat zij op onze klandizie geen prijs stelden. Hetgeen ons van deze zich neutraal noemende bladen wel enigszins verbaasde. Enfin, onze advertentie verscheen, wat de damesbladen betreft alleen in het reeds genoemde „buitenbeentje”, de briefkaarten van „buitenbeentje-lezers” stroomden bij duizenden binnen en daarmee was de kous af. Ten minste, dat dachten we:

Want toen kwam er na een jaar weer een prijsvraag, en weer stelden we ons in verbinding met de uitgever van „buitenbeentje” om onze advertentie op die en die datum te plaatsen.

Eerst hoorden we een tijdje niets, doch toen kwam er een interessante brief van deze uitgever, waarin hij ons schreef, dat hij: „om redenen van abonnements-exploitatie zich tot zijn leedwezen genoodzaakt zag onze advertentie te weigeren.” „O,” zeiden wij en gingen ons in een hoekje zitten verwonderen. Totdat... tot dat we van een vriend, die niet zo heel weinig van het advertentiewezen afweet een verhaal te horen kre-

gen, dat in het kort hierop neerkwam: Nadat jullie advertentie in dat bewuste blad was verschenen, is er in onze zuidelijke provincies zó tegen dit blad geageerd — onze vriend beweerde, zelfs van de kansels af — dat enkele duizenden lezers hun abonnement opzegden. „O,” zeiden we toen weer en we zijn uit ons hoekje opgestaan, want onze verwondering was nu grotendeels verdwenen. Dus niet alleen met de hamerslagen van de subsidieweigering, ook met deze speldeprikjes wil men ons de kans ontnemen in het zuiden ons werk te doen. Tja, nu is het wel jammer, maar ook deze vlieger gaat niet op. Inmiddels hebben nl. onze Limburgse en Brabantse afdelingen duizenden deelnemerskaarten voor de prijsvraag in hun bezit en onze vrienden daar zullen er wel voor zorgen, dat ook uit dit deel van het land de zo nodige bijdragen door middel van de prijsvraag zullen binnenstromen. Mogen we dus even glimlachen?

Oh, niet uit leedvermaak, verre van dat, slechts omdat ons nu weer eens een ongezochte gelegenheid wordt geschonken om de „rechtvaardigheid” een dienst te bewijzen. Want, zo vraag ik u, zouden we onze zuidelijke landgenoten mogen onthouden, wat aan de noorderlingen zo grif wordt toegestaan, nl. het steunen van instellingen van andersdenkenden via loterijen, prijsvragen en... de belastinggelden? Neen, dit kunnen en dit mogen we niet en de organisatie van de prijsvraag is ook zo dat dit niet hoeft. Gelukkig maar!

TIJME

Alle vormen van:

levens-
studie-
uitzet-
spaar-
pensioen-
begravenis-
crematie-
verzekering

Wees solidair

Sluit Uw verzekeringen bij „De Centrale”, de bank met een ideaal: de enige bank, die de arbeidersbeweging laat profiteren van haar winst. Vraag het drukwerkje „Kracht tot nieuwe daden”, dat U nader inlicht omtrent de winstbesteding.

Laat U raden door de Centrale-agent, voor alle verzekeringen.

DE CENTRALE
ARBEIDERS-VERZEKERING

Hoofdkantoor: Rijnstraat 28, Den Haag

Als u thuis oude fietsen of fietsonderdelen hebt en u weet niet wat er mee aan te vangen, stuurt u die dan s.v.p. aan Ellinchem. Daar componeren ze er wel bruikbare schoolkinderenfietsen van.

Bij voorbaat dank.

Emigratie

De Algemene Emigratie Centrale (AEC) in medio 1952 opgericht, heeft nu een achttal kantoren in Nederland geïnstalleerd. Deze kantoren dienen als technische centra en steunpunten voor de plaatselijke emigratiecommissies van de AEC in hun ressort.

Zoals u bekend, maakt onze organisatie deel uit van de AEC, welke emigratiecentrale wij mede hebben helpen oprichten. Door de oprichting van deze acht kantoren, nl. drie districts- en vijf subdistrictskantoren, zal de zich bij de AEC aanmeldende kandidaat-emigrant, behalve alle gewenste voorlichting, ook de zekerheid hebben, van het begin van zijn aanmelding tot aan zijn vertrek, geheel door de AEC te worden geholpen.

Deze hulp, die een ieder verkrijgt, ontvangt hij steeds kosteloos, waarbij alle persoonlijke problemen — indien gewenst — doorgepraat kunnen worden in een vertrouwelijk gesprek onder vier ogen.

Ook de vrouw of de verloofde verkrijgt de voorlichting die zij behoeft. En bij de voorlichting van de emigrerende man en vrouw behoort een zo goed mogelijke voorbereiding in cursusverband, waarbij naast een kennis van de taal, ook aandacht wordt besteed aan een voorlichting over land en volk van hun toekomstig vaderland.

Enkel zó voorbereid, zal emigratie een succes worden. En dit succes beoogt hun geluk!

Dit belangrijke onderdeel bij de emigratie verkrijgt in de voorlichting van de AEC alle aandacht. Naast de voorlichting, die aspirant-emigranten van de plaatselijke AEC-commissies in de avonduren op 75 plaatsen in Nederland kunnen verkrijgen, bestaat nu gelegenheid zich ook tot de districts- en subdistrictskantoren van de AEC te wenden, waar u op iedere werkdag tussen 9 en 12 uur vm. en van 2-5 uur nm. (behalve Zaterdagmiddag) terecht kunt. Deze districts- en sub-districtskantoren van de AEC zijn gevestigd te:

Groningen, Martinikerkhof 32,

Amsterdam
tel. 47135

Nieuwendijk
143

OPENDE IN OCTOBER HET NIEUWE WINTERSEIZOEN

met op alle afdelingen de nieuwste wintercollecties.

Speciaal ter gelegenheid van deze opening geven wij elke koper(ster) een pracht **FIBER REISKOFFER CADEAU.**

WINTERJASSEN in ratine, velours, gromby, div. modellen, ook in donkerblauw
f 95,-, f 75,-

ELCO HULSMAN MAATSYSTEEMCOSTUUMS, in alle Najaarsdessins
f 110,-, f 95,-, f 75,-

COLBERTS, ook Sturka, Harris-tweeds. Donagal f 65,-, f 49,-

PANTALONS pracht kwaliteit gabardine kamgaren etc. f 34,-, f 27,-

100% WOLLEN GABARDINE REGENJASSEN, voor Dames en Heren, met volledige garantie f 85,-, f 75,-

MANTELCOSTUUMS, in Tropicail en kamgaren, fraai van afwerking f 95,-, f 75

Een buitengewoon mooie collectie **WINTERMANTELS** in mohair velours etc., aangesloten en Swagger modellen
f 89,-, f 69,-

Leeuwarden, Landbouwhuis, Willemskade 11,
Assen, Oostersingel 25,
Zwolle, Burg. van Roijensingel 22,
Arnhem, Velperweg 53,
Amsterdam, Plantage Badlaan 18,
's-Gravenhage, Javastraat 96,
Goes, Landbouwhuis, Grote Markt 28.

Wij raden al onze leden, die aan emigratie denken, aan, zich door de AEC te doen voorlichten.

De Emigratie-commissie van
Het Humanistisch Centrum
Mens en Wereld.

PRIJSVRAAG 1954

Algemene leden van Humanitas! Ook u kunt prijsvraag-deelnemerskaarten voor ons verkopen à 50 ct per stuk. U steunt daarmee ons werk en brengt de naam Humanitas onder de ogen van buitenstaanders. Boekjes à 10 en à 20 kaarten verkrijgbaar bij het Centraal Bureau.